

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

PČELARSTVO U CRNOJ GORI

Kvalitet meda, pčelinjih proizvoda i zahtjevi za izvoz

Pljevlja, 11. Oktobar 2010
Slavica Pavlović

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

SEKTOR PČELARSTVA U CRNOJ GORI

Osnovne informacije

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

ZAKONSKI OKVIR U PČELARSTVU

Postojeći zakonski okvir:

- **Zakon o veterinarstvu (Sl.list RCG br.11/04 i 27/07)**
- **Zakon o bezbjednosti hrane (Sl.list RCG br. 14/07)**
- **Zakon o stočarstvu**
- **Podzakonska akta**

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

INSTITUCIONALNI KAPACITETI U SEKTORU PČELARSTVA

- **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede**
 - **Savjetnik za pčelarstvo**
 - **Poljoprivredna inspekcija**
- **Veterinarska uprava**
- **Specijalistička veterinarska laboratorija**
- **Centar za ekotoksikološka ispitivanja**
- **Institut za javno zdravlje**

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE

OSNOVNE KARAKTERISTIKE SEKTORA PČELARSTVA U CRNOJ GORI(I)

- Pčelarstvo u Crnoj Gori ima dugu i bogatu tradiciju
- Po podacima iz 1863. godine u Crnoj Gori je bilo 18.450 košnica (ovo je prvi dostupan podatak o broju košnica u Crnoj Gori)
- Danas imamo oko 35.000 do 40.000 košnica
- Broj košnica po km² značajno varira:
 - Na sjeveru-3 košnice po km²
 - U priobalnom dijelu - 8 košnica po km²
- U Crnoj Gori danas se pčelari uglavnom u košnicama sa pokretnim saćem i to Langstrot-Rutovim i Dadan-Blatovim košnicama
- Uglavnom su sve košnice u privatnom vlasništvu

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE

OSNOVNE KARAKTERISTIKE SEKTORA PČELARSTVA U CRNOJ GORI(II)

- Godišnja proizvodnja meda se kreće od 300 do 700 tona
- U tehnologiji pčelarenja stacionarno pčelarenje je zastupljeno sa 60% a seleće sa 40%
- Količina meda po jednoj košnici:
 - 10-30 kg u stacionarnom pčelarenju
 - 20-60 kg u selećem pčelarenju
- Najveći dio od ukupne proizvodnje meda se prodaje na pijacama i na "kućnom pragu"
- Prosječna potrošnja po glavi stanovnika je oko 1.5 kg
- Pčelari su organizovani u Savez pčelarskih organizacija Crne Gore

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA CRNE GORE

- Statutom Saveza propisana je organizacija, aktivnosti i osnovna pitanja vezano za unutrašnju organizaciju
- Osnovni oblik organizacije pčelara je Udruženje pčelara organizovano na teritorije jedne Opštine
- Ovo je Savez sa najviše članova među svim poljoprivrednim proizvođačima u Crnoj Gori
- Članovi Saveza su Opštinska Udruženja pčelara-danas Savez okuplja 23 udruženja pčelara sa ukupno 1,800 članova
- Za Skupštinu Saveza, Opštinska Udruženja pčelara biraju jednog delegata na svakih 25 članova
- Predsjednika Saveza bira Skupština na period od četiri godine uz mogućnost reizbora

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

ULOGA SAVEZA PČELARSKIH ORGANIZACIJA CRNE GORE

- **Savez pčelarskih organizacija zajedno sa Ministarstvom, u skladu sa opredijelnim sredstvima podrške za tekuću godinu, priprema Akcioni plan realizacije budžeta u cilju efikasne i transparentne podrške svim pčelarijama članovima Saveza**
- **Savez pčelarskih organizacija ima vodeću ulogu u implemetaciji Programa za unapređivanje pčelarstva**
- **Savez pčelarskih organizacija je najbitniji partner Ministarstva poljoprivrede za razvoj i unapređivanje sektora pčelarstva**

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE

PROGRAM UNAPREĐIVANJA PČELARSTVA(I)

- **Ministarstvo poljoprivrede svake godine priprema Program unapređivanja pčelarstva kao jedan od programa u okviru Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike-Agrobudžet**
- **Ciljevi realizacije programa unapređivanja pčelarstva su:**
 - **Poboljšanje konkurentnosti u proizvodnju pčelinjih proizvoda**
 - **Poboljšanje genetskog potencijala pčelinjih društava uvođenjem u proizvodnju visokokvalitetnih matica**
 - **Očuvanje kvaliteta i poboljšanje zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda**
 - **Poboljšanje kvaliteta i zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda**
 - **Podizanje stručnog znanja i obučenosti pčelara**

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE

PROGRAM UNAPREĐIVANJA PČELARSTVA(II)

Komponente:

A. Proizvodnja selekcionisanih matica

- Finasiranje centara i reporostanica, stručno sprovođenje projekta
- Učešće u nabavci matica

B. Unapređivanje kvaliteta pčelinjih proizvoda i zdravstvenog stanja pčelinjih zajednica

- Uvođenje antivaroznih podnjača u savremeni sistem pčelarenja
- Učešće u sprovođenju zaštite pčelinjih društava protiv pčelinjeg krpelja (učesće od 1,5 € u nabavci organskog lijeka APIGUARD za 30,000 pčelinjih zajednica)

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE

PROGRAM UNAPREĐIVANJA PČELARSTVA(III)

Komponente:

C. Poboljšanje konkurentnosti proizvodnje u pčelarstvu

- Učeše u troškovima nabavke opreme za vrcanje, punjenje, skladištenje meda i poboljšanje higijene(do 40% ukupne vrijednosti nabavljene opreme)

D. Podrška mladim pčelarima početnicima

- Učešće u troškovima nabavke tri oformljene pčelinje zajednice (max.iznos podrške 500 € po mladom pčelaru)

E. Stručno osposobljavanje pčelara

- Organizacija pčelarskih manifestacija i savjetovanja
- Učešće u štampanju časopisa "Pčelarstvo"
- Organizacija škole pčelarstva
- Učešće predstavnika Saveza pčelara na međunarodnim pčelarskim manifestacijama i seminarima
- Izrada i štampanje Uputstva z dobru pčelarsku praksu

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

KVALITET MEDA I PČELINJIH PROIZVODA

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE

BLIŽI PROPISI VEZANO ZA KVALITET MEDA(I)

- **Pravilnik o kvalitetu i drugim zahtjevima za med, druge pčelinje proizvode, preparate na bazi meda i drugih pčelinjih proizvoda (Sl.list SCG br. 45/03)**
 - **propisuje podjelu meda prema porijeklu medonosnih biljaka ili drugih medonosnih djelova biljaka, način stavljanja u promet, zahtjeve koje mora med da ispunjava prilikom stavljanja u promet vezano za sadržaj šećera, vode, mineralnih materija itd.**
 - **propisuje način stavljanja u promet drugih pčelinjih proizvoda i definiše preparate na bazi meda i drugih pčelinjih proizvoda**
 - **Djelimično usaglašen sa Council Regulation EC No 1234/2007 i Council Directive 2001/110/EC**

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE

BLIŽI PROPISI VEZANO ZA KVALITET MEDA(II)

- **Pravilnik o monitoringu rezidua u životinjama, namirnicama životinjskog porijekla i hrani za životinje (Sl.list RCG br. 46/06)**
 - Utvrđuje mjere sistematske kontrole farmakološki aktivnih supstanci ili njihovih metabolita kao i ostataka drugih supstanci u životinjama, namirnicama životinjskog porijekla i hrani za životinje
 - Utvrđuje listu supstanci koje se kontrolišu, metode njihove analize, standarde za tumačenje dobijenih rezultata, broj uzoraka koji se uzimaju itd.
- **Pravilnik o maksimalno dozvoljenim koncentracijama rezidua farmakološki aktivnih supstanci veterinarskih lijekova u namirnicama životinjskog porijekla (Sl.list RCG br. 51/07)**
- **Uputstvo za sprovođenje Programa monitoringa rezidua**
 - Definiše osnovne principe uzorkovanja, kriterijume za odabir uzoraka, podjelu uzoraka itd.

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

**SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA
CRNE GORE**

NADLEŽNE INSTITUCIJE

Kvalitet meda i kontrola rezidua:

- **Veterinarska uprava**
 - Priprema godišnji program monitoringa rezidua
 - Izdaje naloge veterinarskim inspektorima za uzorkovanje
 - Prati realizaciju programa
 - Obezbeđuje sredstva za sprovođenje programa(od 2007. godine)
- **Institut za javno zdravlje**
 - Obavlja kontrolu kvaliteta meda
- **Centar za ekotoksikološka ispitivanja**
 - Obavlja kontrolu kvaliteta meda
 - Ovlašćena laboratorija od strane Veterinarske uprave za analizu rezidua
- **Crna Gora se nalazi na EU listi zemalja koje imaju odobrene planove praćenja rezidua za goveda, ovce, svinje, konje i MED**

ZAKLJUCAK

**Ministarstvo poljoprivrede
i ostale nadležne institucije**

**Savez pčelarskih organizacija
Crne Gore**

JAKO PARTNERSTVO

